

Breviarium Chronologicum Veteris Testamenti Rerum Gestarum

Ab Orbe condito Vsque ad Christum natum Synopses complectens.
Xenivm Academicæ Sodalitati Dominorum, B.M.V. Annuntiatae Herbipoli
oblatum

Sacerdotium Ducale ... - Complectens Synopses Sacræ & profanæ historiæ
à fine captivitatis Babylonicæ & Hebræorum Ducum ac Persicæ
Monarchiæ initio usque ad Christum natum

Gartner, Michael

Herbipoli, 1697

Institutio rituum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65122](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65122)

capite plexit, quia legatum fratris sui,
cum quo litigabat, per dolum occidit.

— — — — —

S. VI. Ritus instituti V.
atate.

HAc ætate ante tempora Macha-
bæorum ortum suum habuerunt
ESSENI vel ESSEI dicti etiam HASSIDEI
quasi sancti, valde affines in sua reli-
gione *Pythagorais*.

Viri hujus sectæ Monasticam vitam agebāt;
voluptatem ut maleficium evitantes & divi-
tias repudiantes, unguenta non curabant,
vestes & calceamenta, nisi concisa, aut pe-
nitus consumpta essent, non mutabant;
hospitalitatem summo studio exhibebant;
& pro cibo erat eis unum pulmentum; tu-
multus aut clamor apud illorum contuber-
nia nunquam audiebatur; sed Pythagorici
erant observatores silentij: omne juramen-
tum refugiebant; idque perjurium esse do-
cebant; quod autem quis illorum diceret, id
quovis juramento fortius existimabant. In
templis anathemata suspendere prohibe-
bant: sacrificia vel hostias cum populo
non celebrabant, quòd se plurimum puta-
rent ab eis sanctitate & munditiâ differre.

Opes

Opes illis communes erant, & nec ditior
 plus, quàm pauperior minus inde usurpa-
 bat: uxores non duxerunt, nec servos ale-
 bant: alterum enim iniquum, & hoc sedi-
 tioni propinquum putabant. Libertatis
 humanæ preceptores docebant omnia sub
 fato esse, & nihil fieri, quod non factorum
 necessitate fiat: Sabbathum adeo serva-
 bant illibatum, ut nec cibum illo die pa-
 rarent, nec ignem accenderent, nec aliquod
 vas transportarent, immò nec alvum die
 illo purgarent. Cæteris autem diebus,
 quando alvum purgaturi erant, dolabro
 prius terram perfoderunt, sordisque sta-
 tim terrâ sepeliêrunt, ne radio solari inju-
 riam facere viderentur &c.

Post Essenos temporibus Ptolomæi Phi-
 adelphi Pontificis, satu suo vipereo, Cutpo-
 (quos Christus *genimina viperarum* appel-
 avit) exclusi sunt Pharisei sic dicti, quod
 cæteris habitu & conversatione divisi
 erant, ijque in septem ordines divisi; cultu
 austriore & victu parcissimo utebantur, &
 statutis suis Mosaicas traditiones determi-
 nantes, in sinistro brachio eorundem cata-
 logum scriptum in legis memoriam gesta-
 bant. Et hæc erant philacteria, quæ, ut
 Christus ait, dilatabant; simbrias quoque
 amplas spinis alligatas (quibus incedendo
 INGERENTUR) deferebant: mortuorum re-
 surrectionem credebant, & sperabant;
 Tan-

Tantum eorum virtutibus à populo datum est, ut integræ civitates eis sese crederent; quâ æstimatione illi insolentiores facti, multa crudelia & impia ausi sunt, præsertim post *Alexandrum Iannæum*, quando cum *Alexandra* simul Pharisæi regnârunt, & ab *Hyrcano* antiquata sua instituta resuscitârunt multis cædibus perpetratis.

Tertia Secta fuit *SADUCÆORUM* à *SADOCO* dicta, qui corporum resurrectionem & angelos esse negabant, & putabant animos cum corpore interire; negabant legem ore traditam, nec fidem habebant ulli rei, quæ non esset quinque libris *Moyssis* contenta & consignata, unde *Karaim* Biblici sive *legistæ* dicti sunt. Fato nullam fidem dabant, in alterutrum tamen scopulum impingebant, docentes omnia bona à nobis ipsis auctoribus provenire, & salutis principium esse ex nobis. Et quia nimis austeri erant, nec inter se sociales, Saduceos sive justos se nuncupabant. Hujus sectæ factus est *Ioannes Hyrcanus*, & fugatis trucidatisque catholicis doctoribus ac magistris, Saducæos hæreticos adscivit, ex eisque summum septuaginta virorum senatum constituit, uno retento *Simeone* filio *Salome*, qui favebat Catholicis Judæis. Primi sectæ hujus auctores fuerunt *Saducus* & *Baiethos*, qui hæresin suâ causam dederunt, ut ortis Sadu-

ceos hæreticos inter & Phariseos seu Catholicos gravissimis tumultibus tandem Judæa perditæ fuerit. Nobilitas maxima ex parte erant Saducæi, plebs autem Pharisæica seu Catholica.

Post Hæresin Saducæorū, orta est hæresis nova Samaritana excitata à quodam Manasse sub Alexandro Magno, quæ multos habuit sectatores usq; ad Romanam captivitatem; quo tempore ita debilitata est, ut non nisi septingentis annis post iterum se se extulerit auctore quodam Anane & Saneæ, qui eam in Judæorum populo, quantumvis disperso & exiliis afflicto, renovârunt, quia Anan non potuit fieri Gaon, id est, Doctor Talmudicus; unde exacerbatus docuit esse fabulas, quidquid dicerent Talmudici, suam autem doctrinam esse purum verbum Dei.

Pharisaorum & Essenorum sectæ orthodoxæ sunt, nisi quod terrore altercationis contra Saducæos Samaritas & Bajethoseos, (hæ enim tres hæreses jam in unam familiam conspiraverant pariter cupiditatibus & impietati fræna laxantes) superstitionibus quibusdam tenerentur.

Scribæ quanquam dudum ab Ezra instituti, hæc tamen ætate plurimum floruerunt, quorum munus erat, ut de lege consulti ex Ss. libris & Prophetarum oraculis responderent: appellantur in Evangelio
Iuris.

Jurisperiti, & sicuti *Pharisæi* nostri temporis Theologis respondebant, qui profunda scripturarum mylteria perscrutantur, ita *Scriba* canonistis, quia leges civiles & mo-
faicas secundum legis corticem curabant, & erant interpretes divinarum scriptura-
rum. Consueverant autem scripturas qua-
tuor modis exponere, modus primus dice-
batur *Moyſis Propheta*, secundus modus
Akiba, tertius *Amani* sive *Ida*, quartus *Haſo-
monorum*. Erant *Scriba* Judæi Catholici,
qui super cathedram *Moyſis* federunt cum
Pharisæis; hi enim *Pharisæi* & scribæ ca-
thedram *Moyſis* invaserunt, quando sa-
cerdotes divitijs Ecclesiasticis abutentes
deſeruerunt suum officium; alioquin neque
scribæ, neque *Pharisæi* erant necessariò
de genere Sacerdotum, quorum proprium
erat sedere super cathedram *Moyſis*; Scri-
bæ plerique erant de paupere tribu *Simeo-
nis*, at *Pharisæis* hodie successerunt *Rabbi-
ui*. Hæc ex Genebrardo.

Pharisæorum institutum plurimum pro-
moverunt insignes duæ familiæ seu collegia
Sammai & *Hillel*, quorum scholas præ-
stantissimi Doctores ornârunt. Ex *Hille-
lis* discipulis 80. clarissimi fuerunt *Ionathan*
filius *Vziel*, cujus paraphrasis Chaldaica
extrat in vetus testamentum magna ex par-
te, & *Simeon Iustus*, qui Christum ulnis ex-
cepit. Plura de his sectis *Josephus*.

A tem-

A temporibus Judæ Machabæi publicum habetur scripturæ testimonium pro antiquissimo ritu veteris Ecclesiæ sacrificium offerendi pro defunctis, quando 2. Mach. 12. magnâ collatione argenti factâ jussit offerri pro peccatis mortuorum militum, & extant preces mortuorum pro defunctis 10. libro *Mabzar*, & nominatur precatio *Huscaba* id est oratio pro *requis*, sive *cubitu*, quod officium solis sui interfectores fuisse denegatum Josephus Hebraicus ostendit de bello Judaico,

Antiochus impius præter alia crudelia mandata vetuit legem Moysis publicè legi (lex enim antea pro numero hebdomadam anni distributa in 12. lectiones, quarum singulæ constabant 36. versibus) singulis sabbathis legebatur, tunc autem earum loco decerpæ sunt à prophetis libris totidem lectiones, quæ antiquis dierum lectionibus sensu congruerent. Et tametsi tyrannicum edictum Antiochi defierit, inter Judæos hodieum tamen mos perseverat, ut Sabbathis post diei legalem lectionem canant propheticam, quam vocant *haptara* quasi

quasi *missam* sive *missionem*, eâ enim absolūtâ plebs dimittitur.

Cultus *Jovis Olympij* in templo Hierosolymitano, & in Samaritano, Jovis Hospitalis, sacrilegis ritibus peractus est ab impijs & apostatis Judæis, Antiocho in hunc finem statuas utriusque Jovis in utroque templo collocante; à tempore autem purgati per Machabæum templi, Judæi nunquam deinceps leguntur idola coluisse; itaque exilium, quod miseri hodie perferunt, non suæ idololatriæ, sed Christi impiè crucifixi peccato adscribere debent. Neque reges Syriæ, qui post Antiochum impium bella cum Judæis gesserunt, eos ad idololatriam impulerunt. Templum recuperatum Judas Machabæus magnâ solennitate expiavit, & recuperationis hujus memoriam festis diebus, (qui dies luminum vocati sunt) celebrari jussit; fuitque idem & lustrationis & profanationis dies, nimirum 25. Novembris, qui Hebræis est *Caslen* à fidere *Kesl*, quod

quod aliqui Oriona interpretantur; & ut Nicanoris ducis impias de templo evertendo minas vindicaret, interfecti caput brachiumque dextrum de templo suspendit, voluitque etiam hujus victoriae diem, qui fuit mensis Februarij 13. solennem esse.

Judæi Alexandrini memoriam septuaginta interpretum anniversario festo colere inceperunt propter multa beneficia, quæ ex occasione illius versionis eis collata sunt, suafu namque *Aristhai, Philadelphus* omnes captivos Judæos liberos dimisit, cum magnis muneribus & beneficijs.

Anno urbis conditæ 657. Senatus consultum factum est Romæ, ne homo posthac immolaretur, quod ante religiosissimum habebatur.

Ptolomæus Lagi primus fuit, qui dies à planetis nominavit & ordinavit, hinc diei Solis, Lunæ, Martis, Mercurij &c. in antiquis auctoribus nullibi invenitur memoria: ab Ægyptiis usum hujus distinctionis & ordinatio-
nis

nis acceperunt modò Romani propè ad tempora *Pompeij*, ut Dion observat; similiter horarum duodecim spatia æqualiter divisa PTOLOMÆUS iste primus observâsse fertur ex urina alijus animalis Serapi dicti, quod duodecies diei & noctis spatio urinam emisit, quanquam enim pridem antè fuisset usus horologiorum solarium apud Chaldæos & Hebræos, non tamen observabatur similis in duodecim partes divisio horarum, neque machinæ horologæ & sonantes construebantur, unde nusquam in historia antiqua Romanorum fit mentio horarum!

Anno m. 4035. ante Chr. 18. Instituta sunt Romæ *Augustalia*, & dies ille, quo Romam ille rediit inter ferias relatus, & ipse ad turbas componendas magister morum renunciatus est cum potestate condendi leges, quas vellet, quæ *Augustales* vocantur. Inter cætera instituit, ut Senatores priusquam curiam subirent, thus adolerent,
& tan-

& tanquam adoraturi ac sacrificaturi senatum ingrederentur. Hoc institutum laude dignissimum: illud autem turpissimum, quod ante *Augusti* tempora instituta sint Romæ *Floralia* in memoriam *Flora* prostitutæ meretricis, quod Romanum populum bonorum suorum & lucri quæstu meretricio acquisiti, hæredem nominaverit.

Quinquennalia & Decennalia ab Imperatoribus celebrari solita instituit *Augustus*: cum enim Monarchiam contra tyrannidis suspicionem stabilire sibi vellet, decenniorum & quinquenniorum rogatione id perfecit; quod secuti reliqui Cæsares quamquam non in certum tempus, sed in totam vitam designarentur imperatores, tamen quinquennalia & decennalia celebrârunt, quasi tum imperium renovantes.

Romanis sollemnissimus fuit ritus claudendi & aperiendi templum Jani, nimirum bella gesturi aperiabant, pace

pace iterum compositâ clauderent
Janum. *Augustus Octavianus* ter clau-
dit Janum, cumq; tertio clauderetur,
pace terrâ mariq; compositâ natus est
Princeps pacis CHRISTUS JESUS.

— — — — —

S. 7. *Persona Sanctitate &*
prophetiâ celebres.

Post *Zachariam & Malachiam* de-
scribunt prophetæ esse in synagoga
usque ad ortum Christi ducentis annis
ante Christum, uti observat *Cornelius*
à *Lapide* in libr. *Mach.* cap. 4. & ut
refert *Josephus* *Urim & Thummin*,
consuetum & usitatum Pontificibus
Hebræis oraculum filuit & desit,
Abulensis autem & alij affirmant
Ephod manifestans oracula ab *Anti-*
ochi ministris penitus ablatum fuisse
ac præsertim à pseudo-Pontifice *Jaso-*
ne, *Menelao* & *Alcimo* apostatis &
proditoribus, ita ut nihil haberent
Judæi, per quod consulerent Deum,
ut antè, & prophetis insuper carerent.

Inter